

Č. 4329.

Předválečné renty: * Soupis rent dle nařízení z 12. března 1919 č. 126 Sb. není podmínkou přípravných opatření dle zákona z 18. března 1921 č. 124 Sb. a dle nařízení z 7. dubna 1921 č. 151 Sb.

(Nález ze dne 17. ledna 1925 č. 15.739/24).

Věc: Marie R. v Brně proti ministerstvu financí o převzetí předválečných rent.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvod: Anglo-československá banka v Praze předložila 15. prosince 1922 min. fin. tabelární výkazy rakouských rent, převezenných z vlastního komulativního depotu z Rakouska na základě depositní úmluvy z 10. srpna 1920 č. 513 Sb. do republiky čsl., a to, jak v podání bylo řečeno, za účelem definitivního převzetí rent.

Ve výkazech těch byly uvedeny také předválečné rakouské renty st-lky v celkové částce 60.400 K. Jako doklady k této položce byly předloženy tyto listiny: 1) domovský list z 20. prosince 1915, dle něhož má st-lka domovské právo v Brně, s potvrzením z 23. září 1922, že tento domovský list má dosud platnost; 2) úřední zpráva policejního ředitelství v Brně, že st-lka, jež bydlela dříve ve Vídni, jest od 3. listopadu 1919 až do dne zprávy (25. září 1922) hlášena v Brně, 3) nepodepsané prohlášení psané na dopisním papíru banky (filiálky v Brně), že st-lka bydlí od 5. listopadu 1919 v Brně, že její renty byly až do té doby uloženy v Rakousku a že tudíž nebyla v roce 1919 povinna k soupisu rent dle nař. z 12. března 1919 č. 126 Sb.; 4) seznam rent (vzorek C k nař. ze 7. dubna 1921 č. 151 Sb.; 5) přípis banky st-lce ze 16. července 1922, že renty st-lky byly dle cit. právě nařízení ohlášeny.

Výnosem z 27. ledna 1923 vyslovilo min. fin., že úřední úschovu uvedených rent st-lky nelze povolit, poněvadž strana nepřihlásila rent k soupisu v roce 1919.

Dne 10. dubna 1923 učinila banka u min. fin. nové podání, v němž žádala, aby zmíněné renty byly převzaty do definitivní úřední úschovy a aby bylo povoleno jich »okolkování« dle nař. z 12. března 1919 č. 126 Sb., uvádějíc, že st-lka k soupisu rent povinna nebyla, ježto renty byly tehdy ve vlastním depotu st-lky ve Vídni, kde měla své stálé bydliště, dále že st-lka měla dne 16. července 1920 (to jest dne, kdy mírová smlouva St. Germainská nabyla mezinárodní působnosti) stálé bydliště již v Československu, že jest příslušnicí čsl. a že renty k soupisu dle nařízení ze 7. dubna 1921 č. 151 Sb. byly ohlášeny. Zároveň bylo poukázáno na přípis brněnské filiálky banky, v němž bylo mimo uvedené právě skutečnosti ještě zmíněno, že vídeňská devisová ústředna sporné renty uvolnila.

Tato žádost byla opakována podáním učiněným dne 5. března 1924.

Nař. rozhodnutím vyslovilo min. fin., že nelze ničeho měniti na rozhodnutí z 27. ledna 1923.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvážil nss toto:

Předem jest uvést, že nař. rozhodnutí nutno vzhledem k vyličenému ději považovati za rozhodnutí samostatně nařikatelné a nikoli snad za pouhý poukaz na dřívější rozhodnutí.

Stížnost označuje nař. výnos jako rozhodnutí o převzetí (výplatě) rakouských rent a mluví opětovně o převzetí (výplatě) rent. Avšak nař. rozhodnutí týkalo se, jak z uvedeného děje je vidno, převzetí rent do úřední úschovy, a stížnost uvádí sama, že renty byly ohlášeny ve smyslu zák. z 18. března 1921 č. 124 Sb., tedy zákona, jehož předmětem není úprava převzetí (výplaty) rent, nýbrž, jak dále bude uvedeno, toliko jednotlivá přípravná opatření.

Vzhledem k tomu může se nss zabývatí stížností toliko s tohoto hlediska.

Podstatnou námitkou st-lky jest, že důvod, z něhož nebylo její žádosti vyhověno, totiž že nepřihlásila renty k soupisu v roce 1919, neodpovídá zákonu.

Dle § 1 zák. č. 124/21 byla vláda, aby bylo připraveno provedení čl. 203 mírové smlouvy St. Germainské a čl. 186 mírové smlouvy Trianonské s přílohami a aby byly zjednány předpoklady pro konečnou nebo zálohovou úpravu výplaty úroků, zmocněna, aby zjistila titry předválečného dluhu býv. státu rak., uh. a rak.-uherského, které jsou na území republiky čsl., anebo které jsou dosud uloženy v cizině mimo toto území, jsou však majetkem příslušníků čsl.

Dle § 2, odst. 1 téhož zák. byla vláda dále zmocněna, aby za tímto účelem nařídila složení titrů do úřední úschovy. Druhý odstavec téhož paragrafu ustanovuje pak ještě takto: Stanovení dalších podmínek pro rozhodnutí o výplatě úroků vyhrazuje se zvláštnímu zákonu.

Jak z těchto ustanovení vidno, neřeší uvedený zákon ani otázku výplaty úroků, tím méně pak otázku převzetí (výplaty) rent, nýbrž nařizuje toliko přípravná opatření k úpravě výplaty úroků a vyhrazuje stanovení dalších podmínek pro rozhodnutí o výplatě úroků zvláštnímu zákonu. Tyto další podmínky byly stanoveny zákonem z 10. července 1922 č. 250 Sb. Totoho zákona nedovolává se však ani žal. úřad ani st-lka a nemůže tedy nss k ustanovení tohoto zákona přihlížeti.

Pokud pak jde o zákon z 18. března 1921 č. 124 Sb., nestanoví ani zákon tento ani příslušné pro tento případ, kde jde o předválečné renty rakouské, nařízení ze 7. dubna 1921 č. 151 Sb. jako podmínku přípravných opatření jimi předepsaných, t. j. zjištění seznámenání a převzetí do úřední úschovy skutečnost, že dotčené renty byly sepsány dle nař. z 12. března 1919 č. 126 Sb. Ani vzorec C, dle něhož měly dotčené renty ve smyslu nař. ze 7. dubna 1921 č. 151 Sb. býti seznámenány, neobsahuje takového ustanovení, naopak obsahuje k dotazu, kdy a kde byly dluhopisy přihlášeny k soupisu podle nař. č. 126/1919, pouze poznámku »v y p l n ě t ě, p o k u d z n á m o« a jest tedy i z toho vidno, že soupis rent dle nař. č. 126/1919 není podmínkou přípravných opatření dle zák. č. 124/1921 a dle nař. č. 151/1921.

Odporuje tedy nař. rozhodnutí, které nevyhovělo žádosti za převzetí rent do definitivní úřední úschovy z důvodu, že nebyly renty ty přihlášeny k soupisu v roce 1919, zákonu a bylo je proto zrušiti dle § 7 zák. o ss.